

§ 6.

Justerades protokollsutdrag rörande de under detta sammanträde beslutade motionsremisser.

Kammarens ledamöter åtskiljdes klockan 2 e. m.

In fidem
H. Husberg.

Torsdagen den 30 Januari.

Kl. 1 e. m.

§ 1.

Föredrogos och hänvisades till Stats-Utskottet Kongl. Maj:ts nådiga propositioner:

1:o) angående ytterligare förlängning af hästvakanskontrakten med rusthållarne vid de afsutna rusthållsregementena och korpserna;

2:o) angående afsöndring af jord från ryttmästarebostället vid Skånska dragonregementet Östra Sallerup för utvidgning af Östra Sallerups församlings i Malmöhus län kyrkogård;

3:o) angående upphörande af vederbörandes skyldighet att iståndsätta och för framtiden underhålla den med statsbidrag anlagda s. k. Beyers hamn på Öland;

4:o) angående tillstånd för Wesans kärr- och sjöuttömnings- samt odlingsbolag att få fortfarande bibehålla bolaget beviljadt statslån för uttappning af sjön Wesan inom Listers härad af Blekinge län, och samma lån, jemlikt stadgad amorteringsplan, återgälda, utan förbindelse för bolaget att fullborda berörda företag;

5:o) om anvisande af anslag till Sveriges deltagande uti innevarande års verldsutställning i Wien;

6:o) angående beviljande af anslag för åstadkommande af ny farled från Uddevalla stads hamn ut till Kattegat genom Björnsund och Malösund; och

7:o) i fråga om bestridandet af kostnaden för åtskilliga enskilda jernvägars anslutning till statsbanor och i sammanhang dermed erforderlig utvidgning af vissa stationer m. m.

§ 2.

Förekommo till behandling de å Kammarens bord hvilande motioner, och hänvisades:

Herr *Per Nilssons* från Christianstads län motion, N:o 57, till tillfälligt Utskott;

Herr *Eric Olssons* motioner, N:o 58 till Lag-Utskottet och N:o 59 till Stats-Utskottet;

Herr *Johannes Anderssons* motion, N:o 60, till Lag-Utskottet;

Herr *Kjellmans* motioner, N:o 61 till tillfälligt Utskott och N:o 62 till Bevillnings-Utskottet;

Herr *Hjelms* motion, N:o 63, till Lag-Utskottet;

Herr *Jöns Anderssons* motioner, N:o 64 till Lag-Utskottet och N:o 65 till tillfälligt Utskott;

Herr *Anders Anderssons* från Wester-Norrlands län motion, N:o 66, till Stats-Utskottet;

Herr *Nils Nilssons* i Espinge motion, N:o 67, till Lag-Utskottet;

Herr *Öhlins* motioner, N:is 68 och 69, till tillfälligt Utskott;

Herr *A. P. Anderssons* motion, N:o 70, till Bevillnings-Utskottet;

Herr *Assarssons* motion, N:o 71, till Stats-Utskottet;

Herr *Nils Hanssons* motion, N:o 72, till Konstitutions-Utskottet;

Herr *L. J. Svenssons* motion, N:o 73, till Stats-Utskottet;

Herr *Ake Anderssons* motioner, N:o 74 till Stats-Utskottet och N:o 75 till Lag-Utskottet;

Herr *Lundströms* motion, N:o 76, till Stats-Utskottet;

Herr *Fahländers* motioner, N:is 77 och 78, till Lag-Utskottet;

Herr *G. Jonssons* motion, N:o 79, till Lag-Utskottet;

Herr *J. Jonassons* motion, N:o 80, till Stats-Utskottet;

Herr *Näsmans* motion, N:o 81, till Lag-Utskottet;

Herr *Fahléns* motion, N:o 82, till Bevillnings-Utskottet;

Herr *L. Perssons* m. fl. motioner, N:o 83, till Stats-Utskottet;

Herr *Benjaminssons* motion, N:o 84, till Stats-Utskottet;

Herr *J. Ericsons* motioner, N:is 85 och 86, till Lag-Utskottet;

Herr *Bengtssons* motioner, N:is 87 och 88, till Stats-Utskottet

Herr *Lundqvists* motion, N:o 89, till Stats-Utskottet;

Herr *L. Börjessons* motion, N:o 90, till tillfälligt Utskott;

Herr *Walldéns* motioner, N:is 91 och 92, till Lag-Utskottet;

Herr *C. A. Larssons* motion, N:o 93, till Lag-Utskottet;

Herr *Nils Petterssons* motion, N:o 94, till Stats-Utskottet;

Herr *Gummessons* motioner, N:is 95 och 96 till Lag-Utskottet och N:o 97 till Bevillnings-Utskottet;

Herr *Lasse Jönssons* motion, N:o 98, till Bevillnings-Utskottet;

Herr *Thomassons* motion, N:o 99, till Stats-Utskottet;

Herr *Wijks* motioner, N:o 100 till Banko-Utskottet och N:o 101 till Stats-Utskottet;

Herr *Rutbergs* motion, N:o 102, till tillfälligt Utskott;

Herr *P. Nilssons* från Norrbottens län motioner, N:o 103 till Lag-Utskottet och N:o 104 till Bevillnings-Utskottet; och

Herr *A. P. Danielssons* motion, N:o 105, till Stats-Utskottet.

§ 3.

Föredrogs och lades till handlingarne Banko-Utskottets memorial N:o 1 med öfverlemnande af Bankofullmäktiges till Utskottet afgifna berättelse.

§ 4.

Följande nya motioner afgåfvos, nemligen af:

Herr *Malmberg*, N:o 106, om begränsning af tiden för aftal om nyttjanderätt till skog med flere skogshushållningen rörande frågor;

Herr *Jonas Jansson*, N:o 107, om uppbördsprovision för kronofogde vid indrifning af resterande lönebelopp åt presterskapet;

Herr *Jöns Andersson*, N:o 108, om beviljande af ett förslagsanslag i ändamål att åt kronobetjeningen bereda tillfälle till kostnadsfri telegrafering för brottslingars efterspanande m. m.;

Herr *Nils Hansson*, N:o 109, om ändring af gällande bestämmelser angående husförhör;

Herr *Ivar Månssons*, N:o 110, om upphäfvande af införseltull å öl;

Herr *L. J. Svensson*, N:o 111, om tillägg till §§ 6 och 52 af gällande legostadga;

Herr *C. A. Jönsson*, N:o 112, om ändring i § 3 af Kongl. förordningen och reglementet, angående folkskolelärares pensionsinrättning den 30 November 1866: och N:o 113, om användande af en del utaf Riksgäldskontorets öfverskottsmedel till minskande af statens gäld;

Herr *P. Näsman*, N:o 114, om skjutsningsbesvärets skiljande från ordbruket;

Herr *Anders Andersson* i Nyckelby, N:o 115, om beviljande af pension åt andre bataljonsläkaren A. F. Mellgren;

Herr *Carl Magni*, N:o 116, om vissa ändringar i 6 § Bevillningsfördordningen och 21 § i instruktionen för taxeringsförrättningarne;

Herr *A. Hedin*, N:o 117, om reglering af utgifterna under Riksstatsens första hufvudtitel;

Herr *W. Falk*, N:o 118, om efterskänkande af kronans rätt till danaarf efter ogifta Christina Strömblad till förmån för slöjdskolan i Falun;

Herr *J. Sandstedt*, N:o 119, derom att varor, som hädanefter för de Kongl. hofvens räkning från utrikes ort införas, måtte underkastas vanlig tullbehandling;

Herr *J. Andersson* från Göteborgs och Bohus län, N:o 120, om uppgörande af ny stat för folkskoleväsendet, i syftning att folkskolelärares hela aflöning må af staten bekostas, och N:o 121, derom att K. Maj:ts den 9 December 1871 meddelade beslut angående de Hvitfeldtska stipendiehemmanen icke måtte vinna tillämpning i fråga om exekutiv försäljning af åborätten till dessa hemman;

Herr *A. W. Uhr*, N:o 122, om förändrade bestämmelser rörande häradsskrifvares löneförmåner;

Herr *J. Biesert*, N:o 123, om förhöjning af anslaget till anläggning af nya samt omläggning eller förbättring af backiga eller eljest mindre goda vägar;

Herr *Hans Andersson*, N:o 124, om försäljning till skatte af alla inom Norrland befintliga militieboställen m. m.;

Herr *Ola Andersson*, från Malmöhus län och *Nils Nilsson* från Blekinge län, N:o 125, om förhöjning i det af Kongl. Maj:t äskade anslag till folkhögskolor;

Herr *J. F. Fredricson*, N:o 126, om ändring af 53 § Riksdagsordningen;

Herr *S. Hakansson*, N:o 127, om successiv afskrifning af grundskatterna;

Herr *P. C. Andersson*, N:o 128, om tillägg i 52 § legostadgan den 23 November 1833;

Herr *J. Johansson*, N:o 129, om ändring af Kongl. förordningen den 21 Oktober 1869, angående tillverkning af nitroglycerin, dynamit och andra sprängämnen; N:o 130, om ändring af Kongl. förordningen den 1 Oktober 1858 samt Kongl. kungörelsen den 10 April 1863 angående tillverkning, vård och försäljning af krut;

Herr *R. Ehrenborg*, N:o 131, om sådan ändring eller förklaring af kommunallagarne, att de ärenden, hvilka böra hänföras till kommunens gemensamma hushållningsangelägenheter, blifva närmare bestämda och begränsade;

Herr *Jöns Pehrsson*, N:o 132, om nedsättning i anslaget till indelta arméens vapenöfningar m. m.; N:o 133, med förslag i fråga om Indelningsverkets afskaffande; N:o 134, om grundskatternas afskaffande;

Herr *A. Törnfeldt*, N:o 135, om anslag till inköp af 2,500 exemplar af "Doktor Thurgrens handbok i hela svenska lagfarenheten";

Herr *J. Bengtsson*, N:o 136, derom att alla brännvinsminuterings- och utskänkningsafgifter må ingå till statskassan samt om ersättning af statsmedel till såväl kommuner som hushållningssällskap för deras andelar i berörda utgifter;

Herr *A. W. Staaff*, N:o 137, om pension åt aflidne Professorn U. W. Dieterichs efterlemnade dotter Ida Mathilda Dieterich; N:o 138, om förtydligande af Kongl. förordningen den 20 Januari 1865, angående förändrade stadganden i afseende å frejdebetyg, som af presterskapet meddelas;

Herr *Sven Nilsson* i Elveröd, N:o 139, med förslag till förändrad lydelse af 11 § i Kongl. förordningen om kommunalstyrelse på landet; N:o 140, rörande rättighet för staten att under vissa vilkor öfvertaga anskaffning och underhåll af beklädnads- m. fl. utredningspersedlar vid de beridna rusthållsregementena;

Herr *C. A. Larsson*, N:o 141, om anvisande till hospitalet i Wadstena af ett årligt anslag från och med år 1864 till så stort belopp som svarar emot grundröntan å qvarnen N:o 12 Öjebro i Herrberga socken Wifolka härad;

Herr *August Börjesson*, N:o 142, med förslag till ändring i gällande skiftesstadga;

Herr *E. Leijer*, N:o 143, om dels upphörande af församlingarnes skyldighet att bygga och underhålla s. k. tiondelada och dels derom att byggnadsskyldighet i nämnda hänseende, hvad Gotland anginge, måtte inskränkas till hvad derom för Sveriges öfriga provinser funnes eller blefve föreskrifvet;

Herr *J. E. Billström*, N:o 144, om båtsmännens försättande på vakans samt vakansafgifternas användande till förhyrning af manskap för flottan;

Herr *M. Huss*, N:o 145, om upprättande, helst i hufvudstaden, af en bildningsanstalt för danande af lärare vid rikets elementarläroverk samt om ett reservationsanslags beviljande för åstadkommande af den i berörda hänseende erforderliga utredning;

Herr *A. W. Westerdal*, N:o 146, om upphäfvande af hvad 25 kap. 3 § Byggningsabalken stadgar angående milstolpars upprättande;

Herr *Joh. Jönsson*, N:o 147, om upphäfvande af Kongl. förklaringen den 14 Maj 1805, angående klander å fast egendom m. m.; N:o 148, om befrielse för rusthållarne från anskaffning och underhåll af häst och karl mot erläggande af bestämd afgift samt om anslag till bestridande af de kostnader, som häraf för staten kunna blifva en följd; N:o 149, derom

att skarpskytteföreningar under vissa villkor må utan lösen få behålla gevärf, som till dem från kronans förråd utlemnats;

Herr *Lars Ersson*, N:o 150, angående successivt skeende afskrifning af grundräntorna och kronotionden;

Herr *S. F. Norin*, N:o 151, derom att Mo och Westbo härader i Jönköpings län samt Kinds och Redvägs härader i Elfsborgs län måtte tillerkännas delaktighet af det anslag för utdikningar och vattenaftappningar, som kan varda af Riksdagen beviljad;

Herr *Nils Pettersson*, N:o 152, om beviljande af ett förslagsanslag å 15,000 R:dr såsom bidrag till skottpenningar för dödande af räf-, duf- och hönshök;

Herr *O. P. Rylander*, N:o 153, om nedsättning i tullen å artikeln snus;

Herr Friherre *G. Åkerhielm*, N:o 154, om eftergift af kronans rätt till danaarf efter aflidna kyrkovaktarenskan Brita Jansdotter Ed till förmån för Eds församling; och af

Herr *J. P. Nilsson*, N:o 155, om ändring i grunderna för skyldigheten till byggande och underhåll af kyrka, socken- och fattigstuga m. m.

Alla här ofvan uppräknade motioner bordlades.

Kammarens ledamöter åtskiljdes kl. 1 $\frac{3}{4}$ e. m., men sammanträdde åter

Kl. 7 e. m.

§ 5.

I anledning af förhinder för Herr Talmannen leddes förhandlingarne i detta sammanträde af Herr vice Talmannen.

§ 6.

Herr *M. Huss* anhöll, att få göra ett tillägg till sin under förmiddagen afgifna och då bordlagda motion, N:o 145. Härtill lemnade Kammarerna bifall och anförde derefter

Herr *Huss*: Herr vice Talman! Det tillägg, som jag vördsamt anhallar att få göra vid min under förmiddagen väckta motion om upprättande af en bildningsanstalt för danande af lärare vid elementarläroverken, är af följande lydelse: "Hvarjemte jag föreslår, att Riksdagen ville ställa till Kongl. Maj:ts disposition ett förslagsanslag af 4,000 R:dr R:mt för bestridande af de kostnader, som för frågans utredning möjligen kunna blifva behöfliga.

Jag anhallar om remiss af denna motion till Stats-Utskottet, med förbehåll att få den behandlad af det särskilda Utskott, som Riksdagen kan finna skäl att tillsätta med anledning af en förväntad Kongl. proposition om ny skollagstiftning."

Det i Herr Huss' yttrande intagna motionstillägg blef derefter bordlagdt.

§ 7.

Följande nya motioner afgåfvos, nemligen af:

Herr *J. F. Fredricson*, N:o 156, angående antagande af det utaf vederbörande komiterade utarbetade förslag till lag om inskrifning i fastighetsbok samt till förändring i de författningar, som dermed hafva sammanhang;

Herr *G. Mæchel*, N:o 157, om anslag till jernvägsbyggnad mellan Linköping och Westervik;

Herr *A. P. Danielsson*:

N:o 158, angående upphäfvande af stadgandet i 24 Kap. 32 § kyrkolagen om klockares brefbäringsskyldighet och densammas ordnande i sammanhang med blifvande beslut om kronobrefbäringsskyldigheten;

N:o 159, angående vissa bestämmelser rörande arbetsordningen inom Högsta Domstolen m. m.

Herr *E. Dofsén*, N:o 160, om anslag till väganläggning genom Westerdalarna;

Herr *P. Gummesson*, N:o 161, om indelningsverkets öfvertagande under vissa villkor af staten;

Herr *Granlund*, N:o 162, angående utvidgning af Wadstena treklassiga läroverk till femklassigt samt anslag till aflöning af ytterligare två lärare derstädes;

Herr *S. Johnsson*:

N:o 163, angående anvisande af ett anslag å 200,000 R:dr att användas till lättnad af roterings- och rustningsbesväret;

N:o 164, med förslag till förändringar i afseende å skjutsningsbesväret;

Herr *G. Hæggström*, N:o 165, om ändring af 17 Kap. 5 § Rättegångsbalken, angående ersättning till vittnen;

Herr Åke Andersson anförde muntligen: Inom Första Kammaren lärer en motion i dagarne blifvit väckt om *förbud* för allt hvad lotteri heter. Jag vill deremot framlägga ett förslag i alldeles motsatt riktning, åsyftande *full frihet* för allt slags lotteri. Lusten att spela på lotteri har, såsom vi litet hvar veta, på sednare tider betydligt tilltagit, och det förbud mot lotterispel inom Sverige, som för närvarande existerar, verkar endast att stora summor bortspelas på utländska lotterianstalter. Erfarenheten har visat, att man ej på något sätt kan stäfja spellusten. De af Herrarne som representera de sydligare provinserna veta lika väl som jag, att betydliga belopp afgå till Köpenhamn och Hamburg såsom liqid

för lotterisedlar. Särskildt hvad den förra staden beträffar, hade jag vid besök derstädes förliden sommar tillfälle att taga kännedom om hit-hörande förhållanden. Jag fick derstädes bland annat den upplysningen, att endast till en enda kollekötr på några år så stora penningeförsändelser från Sverige ditkommit, att jag ej vill för Herrarne bestämdt angifva summan, ty jag skulle kanske kunna misstänkas för öfverdrift.

Offentligt och enskildt, direkt och indirekt har jag under loppet af de tvänne sednare åren i min hemort blifvit uppmärad att väcka det förslag, jag har äran att nu framlägga. Ännu efter min hitkomst till innevarande riksmöte har jag erfarit sympatier för detsamma både inom och utom representationen. En ytterligare, ehuru mera indirekt uppmärksamhet har jag fått uti det afslag, hvarmed Kongl. Maj:t nyligen afsläddade en underdånig ansökning från våra handverkare och industriidkare att få på sätt, som en tid egt rum, lotta bort sina industri- och slöjdalster. För dessa näringsidkare, som i årtal arbetat för utvecklingen af vår industri och i betydlig mån bidragit till densammas lyftning till den hedersplats, den under sednare årens expositioner i främmande länder intagit, för dessa yrkesidkare är det rätt svårt att möta hinder från statens sida i sjelfva lagstiftningen. Mig förefaller det minst sagdt obetänksamt att så att säga qväfva barnet i lindan. Det är således å ena sidan från ren statsekonomisk synpunkt och å andra sidan i industriidkarens välförstådda intresse, som jag har med dessa ord velat inleda min motion, om hvars behandling i vanlig ordning jag vördsamt anhåller.

Och aflemnade derefter motionen, N:o 166, om upphäfvande af Kongl. förordningen den 21 Mars 1844 rörande förbud mot lotterier samt om inrättande af ett inhemskt klasslotteri m. m.

Herr *C. A. Jönsson*, N:o 167, om upphäfvande af 8 § mom. B. i gällande Bevillningsförordning;

Herr *Pehr Pehrsson*, N:o 168, om förhöjning i låneanslaget till befrämjande af utdikningar och aftappningar af sankta trakter och sjöar för beredande af odlingsbar mark inom rikets mellersta och södra län;

Herr *Lasse Jönsson*, N:o 169, om förtydligande af Kongl. förordningen den 30 December 1863, angående upphörande af grundräntas utgörande af såg- och mjölkvarnar m. m.;

Herr *Friherre von Schulzenheim*, N:o 170, derom att en del af de åt Riksgäldskontoret nu uppdragna göromål måtte öfverflyttas till Statskontoret;

Herr *Ola Andersson*, N:o 171, om förändring eller förklaring af 16 § 5 mom. Kongl. förordningen den 16 Februari 1864 om nya Strafflagens införande.

Herr *Sven Nilsson* i Österslöv:

N:o 172, om anvisande af ett förslagsanslag för utarbetande af ett noggrant och fullständigt sammandrag öfver ecklesiastika egendomar i landet m. m.;

N:o 173, om grundskatternas successiva afskrifning, om indelningsverkets afskaffande samt om anvisande af medel för genomförande af dessa åtgärder;

Herr *P. Staaff*:

N:o 174, med förslag till förändrad lydelse för mom. 2 och 3 i 9 § af Kongl. förordningen den 6 Augusti 1864, angående grunderna för hemmansklyfning och jordafsöndring;

N:o 175, om Söderhamns treklassiga läroverks förändring till femklassigt samt om dertill erforderliga medels anvisande;

Herr *C. E. Hjelm*:

N:o 176, om anslag af statsmedel till underlättande af väghållningsbesväret;

N:o 177, om beviljande af anslag att användas till vanvårdade barns och unga brottslingars förbättring;

Herr *P. Olsson* m. fl., N:o 178, om vissa ändringar i nu gällande kyrkomötesförordning;

Herr *Jonas Andersson*, N:o 179, angående rättighet för landstingen att tillsätta folkskoleinspektörer m. m.;

Herr *Verner Ericson*, N:o 180, om grundskatternas kapitalisering och aflösning;

Herr *J. Sjöberg*, N:o 181, angående bestämmande af vilkor för utländings behörighet att utföra rättegång mot svensk undersåte; och af

Herr *J. Fr. Fredricson*, N:o 182, derom att lagens stadgande rörande tioårig preskription ej må ega tillämpning i afseende å tryckta eller graverade, med ränte- eller vinstutdelningskuponer försedda obligationer m. m.

Alla dessa motioner bordlades.

§ 8.

Föredrogs och bordlades Konstitutions-Utskottets memorial N:o 1, med uppgift å hvilande förslag till förändringar i grundlagarne.

§ 9.

Justerades protokollsutdrag rörande de under dagens sammanträde af Kammaren fattade beslut.

Kammarrens ledamöter åtskiljdes kl. $\frac{3}{4}$ 8 e. m.

In fidem
H. Husberg.

Lördagen